

EINDVERSLAG van de commissie van rapporteurs voor het ontwerp van wet tot wijziging van de Algemene Weduwen- en Wezenwet en de wet van 9 april 1959 (*Stb.* 140), houdende een interimregeling inzake beperking van samenloop van pensioenen en uitkeringen ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet met renten en uitkeringen ingevolge de Ongevallenwetten, bijslagen op die renten en uitkeringen en toeslagen op renten krachtens de Invaliditeitswet.

Bij de overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer merkte een groot aantal leden op, dat zij dit wetsontwerp naar zijn algemene strekking met voldoening begroetten.

Behalve een aantal secundaire wijzigingen, welke tegemoet komen aan in de praktijk gebleken incongruenties, zal dit ontwerp immers verbeteringen op hoofdpunten brengen. Zo juichten zij toe de verlaging van de leeftijd van 50 tot 40 jaren, waarop de weduwe zonder kinderen recht zal hebben op weduwentpensioen, evenals de verlaging van het invaliditeitscriterium van $\frac{2}{3}$ op $\frac{1}{2}$, dat thans zal worden aangelegd voor het recht op wezenpensioen. In verband met deze verbeteringen, welke op den duur ongetwijfeld tot premieverhoging zullen moeten leiden, merkten zij echter op, dat het probleem van de premiebetaling door ongehuwde vrouwen voor deze verzekering zich nog sterker aandient.

De tegenstelling in behandeling tussen deze groep van contribuanten, welke, indien zij ongehuwd blijven, verplicht zijn tot hun 65ste jaar premie te betalen tot die der niet hertrouwende weduwen, welke bij overlijden van hun echtgenoot 40 jaar of ouder zijn, en dan vanaf de dag van diens overlijden tot haar 65ste jaar volledig recht op weduwenrente zullen hebben, moet bijzondere aandacht hebben.

Ter compensatie achtten deze leden een verlaging van de leeftijd voor ongehuwde vrouwen, waarop de algemene ouderdomsrente zal ingaan, van 65 op 60 jaar ten zeerste urgent en zouden zij een voorziening bij voorrang op dit stuk willen bepleiten.

Wat een eventuele verhoging der rentebedragen betreft, waren deze leden van oordeel, dat deze zo nauwe samenhang vertoont met de problematiek van de hoogte der basisrenten bij de algemene ouderdomsverzekering, dat dit punt terecht thans niet aan de orde is gesteld.

Deze leden vroegen voorts bijzondere aandacht voor de scholing, respectievelijk herscholing, van weduwen zonder kinderen, die bij het overlijden van hun echtgenoot in het genot van een tijdelijke uitkering worden gesteld om hun de overgang naar het bedrijfsleven te vergemakkelijken. Deze scholing — respectievelijk herscholing — is mede van belang voor weduwen met kinderen, die in vele gevallen in de noodzakelijkheid zullen verkeren om door eigen arbeid hun gezinsinkomen te vermeerderen, aangezien de hoogte van de renten uit de basisvoorziening ingevolge de Algemene Weduwen- en Wezenwet hun daartoe aanleiding zal geven.

Vervolgens waren deze leden van oordeel, dat het ten gevolge van de welhaast overrompelende wijze, waarop artikel 4a — ingevolge hetwelk aan zgn. quasi-weduwen (vrouwen,

wier gescheiden echtgenoot vóór hen is overleden) op dezelfde wijze als aan normale weduwen een recht op weduwenrente wordt verleend — was ingevoegd, het bij deze snelle behandeling aan een voldoende bezinning ter zake van de consequenties van deze wetswijziging had ontbroken.

Vooreerst merkten zij op, dat de positie van de gescheiden vrouw zelf hierbij in het geding is en dat met name correlatie bestaat met het echtscheidingsprobleem. Ook komen een aantal praktische vragen naar voren. In geval de gescheiden echtgenoot niet alimenteert ontstaat voor de „quasi-weduwe” geen financiële schade door zijn overlijden. Is het redelijk haar dan alsnog een weduwenrente toe te kennen?

In geval de overleden echtgenoot (voormalige echtgenoot) is gescheiden, hertrouwd, eventueel weer gescheiden, enz., ontstaat volgens de tekst van artikel 4a een recht op weduwenrente niet alleen voor de eventuele echtgenote met wie hij bij zijn overlijden gehuwd is, maar ook voor alle voorafgaande vrouwen met wie hij gehuwd is geweest, voor zover overigens aan de algemene wettelijke vereisten zal zijn voldaan.

Is deze consequentie voldoende doorschouwd en is de Minister niet van oordeel, dat op dit punt een nadere voorziening nodig is om de cumulatieve werking van deze wetsbepaling weg te nemen?

In het vertrouwen, dat de Regering bereid is op het vorenstaande mondeling bescheid te geven vóór de openbare behandeling van het wetsontwerp, acht de commissie die behandeling voldoende voorbereid.

Vastgesteld 22 mei 1962.

VAN BRUGGEN

VAN DE VLIET

VAN WINGERDEN (*voorzitter*)

DE GAAY FORTMAN

VAN LIESHOUT.